

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.274/2018/6.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

é dr. Csernay Krisztina előadó bíró

. Tálné dr. Molnár Erika bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Viszló Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: Dr. Viszló László ügyvéd,

Az alperes:

Az alperes képviselője: Bacsó Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: Dr. Bacsó József ügyvéd,

A per tárgya: közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.811/2017/9.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.2804/2015/30.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.811/2017/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A 232.000 (kettőszázharminckettőezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az alperes határozott időre szóló kinevezéssel 2014. augusztus 25-től 2015. július 31-éig terjedő időre, ... fizetés nélküli szabadság miatti távolléte idejére tanító munkakörben alkalmazta a felperest. A kinevezési okmányban a felek rögzítették, hogy a felperes határozott időtartamra szóló foglalkoztatására legfeljebb 2015. július 31-éig kerül sor. A felperes a ... Általános Iskolában dolgozott, illetménye 290.100 forint volt.
- [2] ... 2010. szeptember 8-án kérte 2010. október 12-től 2012. április 27-éig a fizetés nélküli szabadság engedélyezését, majd 2012. március 14-én kérelmet terjesztett elő annak 2013. április 27-éig történő meghosszabbítására. 2013. február 6-ától - második gyermeke születésétől - a fizetés nélküli szabadsága megszüntetését indítványozta, majd 2013. július 22-én a gyermeke kétéves koráig, 2015. február 6-áig újabb fizetési nélküli szabadság iránti engedélyt adott be. 2015. február 10-én a fizetés nélküli szabadságot 2016. február 6-áig, gyermeke hároméves koráig kérte meghosszabbítani. ...

2015. november 30-án 2015. december 22-től a fizetés nélküli szabadsága megszüntetését kérte azzal, hogy felhalmozott szabadságát e naptól vehesse igénybe annak érdekében, hogy a 2016/2017. tanévben ismét munkába álljon.

- [3] Az alperes 2015. június 11-én tájékoztatta a felperest arról, hogy határozott idejű kinevezése 2015. július 31-én lejár, majd 2015. augusztus 18-án adta át számára a jogviszonya megszűnésével kapcsolatos iratot, amelyben a megszűnés okaként a határozott idő lejártát tüntette fel.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes a módosított keresetében közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 12 havi távolléti díja, azaz 3.481.200 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint esetében a munkáltató a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban:Kjt.) 21. § (2) bekezdését jogszabálysértően alkalmazta, mert határozott idejű foglalkoztatásának időtartamát nem igazította a helyettesített személy távollétéhez. A kinevezése részleges semmissége okán a bírói gyakorlat szerint közalkalmazotti jogviszonya határozatlan időre szólónak tekinthető, amelyet az alperes csak a felmentés szabályai szerint szüntethetett volna meg. A felperes másodlagosan az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére is hivatkozott.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 1.M.2804/2015/30. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolása szerint a Kjt. 21. § (2) bekezdése alapján a kinevezésnek nem tartalmi eleme a helyettesítés konkrét céljának megjelölése, e körben az Mt. 192. § (1) bekezdése az irányadó. A perbeli esetben a kinevezés tartalmazta a felperes foglalkoztatására vonatkozó időszak naptári megjelölését, amely feltételt a felperes elfogadta. A helyettesített közalkalmazott fizetés nélküli szabadsága 2015. július 31-éig tartott, majd 2015. december 22-től került aktív állományba.
- [7] A közigazgatási és munkaügyi bíróság álláspontja szerint a jogszabály nem kötelezi a munkáltatót arra, hogy a határozott időre szóló kinevezés a helyettes távollétének teljes időtartamára vonatkozzon. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, hogy a munkáltató a tartósan távollévő közalkalmazott helyettesítését kizárólag egy helyettesssel lássa el, a helyettesítés pontos időtartama pedig nem minden esetben határozható meg. Mindezek alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróság arra következtetett, hogy a felperes határozott idejű kinevezése nem ütközött jogszabályi előírásba.
- [8] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes megalapozatlanul hivatkozott az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére, mert hogy a megszűnés jogcímére tekintettel az fel sem merülhetett, így a felperes azt sem valószínűsítette, hogy hátrány érte. Alaptalan volt az a felperesi állítás is, hogy őt üres álláshelyen alkalmazták.
- [9] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék az 5.Mf.680.811/2017/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítéletének indokolásában az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kiegészítését követően rögzítette, hogy a felperesi kinevezés tartalmazta a helyettesített személy nevét és azt a tényt, hogy a személy fizetés nélküli szabadsága miatt szükséges a helyettesítés. A kinevezés megjelölte a határozott időre szóló jogviszony utolsó napját - 2015. július 30-t - ekként a határozott idő naptár szerinti megjelölésével nem sértett jogszabályt, figyelembe vette az Mt. 6. §-ában rögzített magatartási alapelveket és érvényre juttatta az oktatási intézmények jogos igényét is.
- [10] A rendelkezésre álló peradatok alapján a másodfokú bíróság elsődlegesen annak tulajdonított jelentőséget, hogy a munkáltató a kinevezés időtartamának meghatározásakor figyelemmel volt az intézmény és a felperes érdekeire is. Annak ismeretében alkalmazta a felperest, hogy a helyettesített

... gyermeke kétéves koráig, azaz 2015. február 6-áig kívánt fizetés nélküli szabadságot igénybe venni, tehát várható visszatérése 2015. február 7-e volt.

- [11] Az alperes az Mt. 6. § (3) bekezdését is szem előtt tartva járt el, amikor nem a helyettesítendő közalkalmazott várható féléves távollétének idejére hanem egy teljes tanévre, 2015. július 31-éig alkalmazta a felperest.
- [12] A törvényszék megállapította, hogy a helyettesített közalkalmazott utóbb, a felperesi jogviszony fennállása alatt jelentette be, hogy a fizetés nélküli szabadságot mégis gyermeke hároméves koráig kívánja igénybe venni. Ilyen esetben azonban a jogszabály nem teszi a munkáltató kötelezettségévé a határozott idejű kinevezés módosításával a szerződéses időtartam meghosszabbítását. Nincs olyan tételes jogi szabály, amely erre kötelezné a munkáltatót.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását” és az alperes kereset szerinti marasztalását, valamint perköltség fizetésére kötelezését kérte, mivel álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Kjt. 21. § (2) bekezdésében és az Mt. 6. § (2) bekezdésében foglaltakat.
- [14] Előadta, hogy a kinevezése szerint őt az alperes helyettesítés céljából, ... fizetés nélküli szabadsága miatti távolléte idejére, legfeljebb 2015. július 31-éig alkalmazta. Ennek alapján amennyiben a megjelölt dátum előtt a helyettesített közalkalmazott munkába áll, akkor a jogviszony megszűnik. Az alperes eleve rosszhiszeműen járt el, mivel nem közölte a felperessel, hogy bár egy tanévre alkalmazza, a helyettesített személy előzetes jelzése szerint 2015. február 6-án munkába akar állni. Arra azonban nem került sor, a helyettesített személy 2015. július 31-ét követően is távol maradt, és később úgy szüntette meg a jogviszonyát, hogy az alperesi iskolában már nem végzett munkát.
- [15] A felperes álláspontja szerint az is jogszabálysértő, hogy a várható időtartamot nem a gyermek hároméves koráig, hanem a tanév lejártáig határozta meg a munkáltató. Ez a rendelkezés a kinevezés részleges semmisségéhez vezetett, azaz a felperes jogviszonyát csak a felmentés szabályainak betartásával lehetett volna megszüntetni.
- [16] A határozott idő alkalmazása nem lehetett próbaidő jogellenes meghosszabbítása, ennek ellenére az alperesi igazgató ezt a gyakorlatot folytatta.
- [17] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes tévesen hivatkozott az EBH.2009.1991. számú elvi döntésre. Érvelése szerint a perbeli esetben a BH.2018.91. számú döntés alkalmazható, amelynek tényállása megegyezik a jelen per tényállásával.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [18] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [19] A közalkalmazotti jogviszony a Kjt. 21. § (1) bekezdésében foglalt főszabály szerint kinevezéssel és annak elfogadásával határozatlan időre jön létre. A Kjt. csak kivételesen és célhoz kötötten engedi meg a határozott időre szóló kinevezést a 21. § (2) bekezdésében. E jogszabályi rendelkezés szerint határozott idejű közalkalmazotti jogviszonyt kizárólag helyettesítés céljából vagy meghatározott munka elvégzésére, illetve feladat ellátására létesíthető.
- [20] A fentiekől eltérő kérdés a határozott idejű jogviszony időtartama, illetve annak meghatározása. A perbeli esetben a közalkalmazotti jogviszonyban is alkalmazandó Mt. 192.§ (1) bekezdésének megfelelően – amely szerint a határozott idejű munkaviszony tartamát naptárilag vagy más alkalmas módon kell meghatározni – a kinevezésben a felek pontos dátum megjelölésével rögzítették a szerződés lejártának időpontját.
- [21] Mivel a határozott idejű kinevezés célja és időtartama nem azonos, nem tekinthető jogszabálysértésnek, hogy a lejáratí idő nem esett egybe a helyettesített személy távollétének idejével. A Kjt. 21. § (2) bekezdésének rendelkezéséből ugyanis nem következik, hogy csak a helyettesített személy távollétének teljes tartamára lehet határozott idejű jogviszonyt létesíteni, és az

sem, hogy csak egyetlen határozott idejű jogviszonnyal, avagy egyetlen személlyel lehet a helyettesítést megoldani (BH2018.91.). A törvényi szabályozás nem zárja ki, hogy a munkáltató az általános magatartási követelmények megtartása mellett a távollévő helyettesítését több határozott idejű jogviszonnyal, avagy több helyettesítő személy alkalmazásával biztosítsa.

- [22] A perbeli esetben a munkáltató a jogszabályban foglalt feltételeknek eleget tett, meghatározta, hogy a felperest ... helyettesítésére, 2015. július 31-ig terjedő időtartamra alkalmazza, majd a határozott idő lejártát követően közalkalmazotti jogviszonyának megszűnését a munkaügyi iratok kiadásával közölte. A jogszabályi rendelkezésekből nem következik, hogy a felperes alkalmazására a helyettesített személy távollétének teljes időtartamára kerüljön sor, ezért a felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott a kinevezés részleges semmisségére.
- [23] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [24] A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [25] A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. november 7.

. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző